

Bu hizmette ene'lerin ehemmiyeti yoktur

Kocaeli'den Deniz Koçyiğit: “Darül-hikmet eczaları kabil-i imtizaç, belki de ihtilât değil. Şahsî meziyetleri vardır. Cemaat ruhu tevellüt etmedi. Eneler kavidir. Delinmedi ki bir nahnü olsun. Ben biz olmadı. Mesailerinde teşarük düsturuyla işe girişildi, teavün düsturu ihmal edildi.” (Sünûhat, 97) Açıklar mısınız?”

ŞAHS-I MANEVÎ ÇATISI

“Şahıs hiçtir” 1 diyen, “şimdi hâkim şahıs değil, efkâr-ı amme” 2 diyen Üstad Hazretleri devasa hizmetini şahs-ı manevî çatısı üzerine kurdu. Nur hizmetini şahsı sivriltmek esasına değil, şahs-ı manevîyi oluşturmak prensibiyle tesis etti. “Riyaset-i şahsiyenin kat'iyen aleyhindeyim” 3 dedi. Ene'yi itti, nahnü'yü parlattı. İhlâsı, uhuvveti, tesanüdü, muhabbeti, hizmeti nahnü'de gösterdi. Ucbu, riyayı, gururu, enaniyeti, yeisi nahnü ile mağlûp etti.

Bediüzzaman Hazretleri işe kendi şahsından başladı. Oysa şahs-ı manevîyi ihdas eden kendi zat-ı âlisiydi. Nur hizmetini ortaya koyan kendi zat-ı âlisiydi. Bir ilim ummanı olan Risale-i Nurlar'ı telif eden kendi zat-ı âlisiydi. Otuz yıla yakın baskı ve zulüm altında, defalarca öldürücü zehirle zehirlenerek mübarek vücudunun ortadan kaldırılmak istendiği bir ortamda etkin bir din hizmeti başlatan kendi zat-ı âlisiydi.

Buna rağmen “Said yoktur. Said'in kudret ve ehliyeti yoktur!” 4 diyen de kendi zat-ı âlisidir. “Benim gibi bir tercümanın hissesi yalnız şükürdür. Hiçbir cihetle fahre, temeddühe, gurura hakkı yoktur ve olamaz.” 5 diyen de kendi zat-ı âlisidir.

“Böyle makbul bir eserin mazharı olmak, hiçbir vecihle o makama liyakatim yoktur.” 6 diyen de kendi zat-ı âlisidir.

ENE'Yİ KABUL ETMEYEN BİR HİZMET

Keza, “etrafında toplandığımız hizmet-i Kur'âniye ene'yi kabul etmiyor, nahnü

istiyor. Ben demeyiniz, biz deyiniz diyor.” 7 diyen de kendi zat-ı âlisidir. “Bu fakir kardeşiniz ene ile meydana çıkmamış. Sizi ene’sine hadim yapmıyor. Belki ene’siz bir hadim-i Kur’ânî olarak kendini size göstermiş. Ve kendini beğenmemeyi ve ene’sine taraftar olmamayı meslek ittihaz etmiş.” diyen de kendi zat-ı âlisidir.

Dolayısıyla Bediüzzaman’ın hizmet prensibini özetlemek istesek şunlar söylenebilir:

Ene’ler nahnü’nün bir cüz’ü ve parçası olursa bir kıymet alırlar. Yoksa ene’lerin kendi başına ehemmiyeti yoktur. Çünkü işin içine ene girdiğinde ihlâs kaçıyor. İhlâs girdiğinde ene kayboluyor. Ene kaybolunca nahnü otomatik olarak devreye giriyor. İhlâs nahnü zeminini seviyor, ene zemininde ise boğuluyor.

DARÜ’L-HİKMET’İL-İSLÂMIYE NEDEN HİZMET EDEMEDİ

Dar’ül-Hikmet’il-İslâmiye, 1918 yılında şeyhulislâmlığa bağlı olarak kurulan ilmî bir kuruluştur. İslâm âleminde yeni yeni ortaya çıkan dinî meselelerin İslâmî esaslar çerçevesinde halledilmesi, halkın dinî konularda karşılaştığı problemlerin ilmî metotlarla çözülmesi, yabancıların sordukları dinî soruları ilmî komisyonlarda görüşerek cevaplamak, toplumun ahlâk ve inançlarını zararlı etkilerden korumak gibi görevlerle kurulmuştur. İlmî bir heyet görev almıştır.

Bediüzzaman Hazretleri de bu kuruluşun üyeleri arasında yer almıştır.

Bu ilmî heyet dört sene çalıştıktan sonra, 21 Ekim 1922’de yaptığı son toplantı ile ilmî faaliyetlerine son vermiştir.

Bahsettiğiniz bölüm, Dar’ül-Hikmet’il-İslâmiye neden hizmet edemedi? sorusuna Üstad Hazretleri’nin verdiği cevaptan bir kısımdır.

Orada, kuruluşun hizmet edememesinin başlıca dâhilî sebepleri olarak şunlar zikredilmiştir:

Her bir ilim adamının şahsî meziyetleri yüksek olmakla birlikte, ilim adamları arasında imtizaçsızlık bulunması. Cemaat ruhunun teşekkül etmemesi. İlmî enanîyetlerin delinerek nahnü olmaması. Ben ruhu yerine biz ruhunun oluşmaması. İşlerin hallinde yardımlaşma düsturunun ihmal edilmesi.

Bu vesileyle, Dar’ül-Hikmet’il-İslâmiye’de zor şartlarda görev alan âlimleri rahmetle anıyoruz.

Dipnotlar:

1- Eski Said Dönemi Eserleri, Münazarat,s.168.

- 2- Eski Said Dönemi Eserleri, Münazarat,s.189.
- 3- Eski Said Dönemi Eserleri, Nutuk,s.110.
- 4- Emirdağ Lahikası, s.412.
- 5- Şualar, s.716.
- 6- Sikke-i Tasdik-i Gaybi, s.140.
- 7- Mektubat, s.502.